

W trakcie ostatniej marcowej sesji plenarnej, Komitet Regionów wypowiedział się na temat walki z biedą.

Do 2020 roku Unia Europejska chce pomóc co najmniej 20 milionom Europejczyków zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Aktualnie blisko 84 miliony mieszkańców Europy, czyli 17 % populacji UE, żyje poniżej granicy ubóstwa.

Komitet przyjął opinię w sprawie dokumentu „Europejska platforma współpracy w zakresie walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym: europejskie ramy na rzecz spójności społecznej i terytorialnej”.

Stanowisko Komitetu Regionów jest jednoznaczne. Walka z ubóstwem musi być celem priorytetowym w UE, a zwycięstwo uda się odnieść, tylko gdy w działania włączone będą władze regionalne i lokalne oraz gdy znajdą się odpowiednie środki finansowane np. z EFS.

Stanowisko Komitetu Regionów zawiera rozwiązania zaproponowane przez władze lokalne i regionalne krajów członkowskich, wyrażone w sondażu dotyczącym europejskiej platformy współpracy w zakresie walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Większość respondentów powiedziała, że władze lokalne i regionalne przywiązują priorytetową wagę do rozwiązania problemu ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Do kluczowych kwestii zaliczyli: rozwiązanie problemu ubóstwa dzieci, wspieranie społecznej integracji Romów, zwalczanie ubóstwa i wykluczenia wśród migrantów, mniejszości i osób niepełnosprawnych oraz niesienie pomocy bezdomnym i osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków. Powszechnie uważano, że problem ubóstwa dzieci musi być traktowany priorytetowo na szczeblu UE.

Ankietowani z aprobatą przyjęli możliwość obowiązkowego włączenia omawianej problematyki w przyszłe programy regionalne. Kontrowersje wzbudziło natomiast obowiązkowe włączenie reform w programy krajowe. Część respondentów zauważyła, że w dokumencie rola władz lokalnych i regionalnych w zwalczaniu ubóstwa jest zbyt marginalna.

Komitet Regionów zauważa, iż nie można w sposób trwały ograniczyć ubóstwa i wykluczenia społecznego bez rozwiązania kwestii nierówności. Zwiększenie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w latach 2000–2008 nie miało istotnego wpływu na poziom ubóstwa, podczas gdy zjawisko nierówności w wielu krajach nasiliło się, teraz sytuacja ta stale się pogarsza w wyniku trwającego kryzysu społeczno-gospodarczego. Ponad to osiągnięcie 75% wskaźnika zatrudnienia nie jest wystarczające do ograniczenia biedy, należy położyć nacisk na rozwiązanie problemów „ubogich pracujących” oraz na wzrost jakości i trwałości miejsc pracy.

Komitet Regionów podkreślił, że kompetencje dotyczące polityki społecznej należą przede wszystkim do państw członkowskich oraz władz lokalnych i regionalnych, ale Komisja Europejska może udzielić wsparcia poprzez przyznanie środków finansowanych, ułatwianie wzajemnej wymiany dobrych praktyk, dzielenie się wiedzą i poprzez właściwą ocenę społecznych skutków polityki unijnej. Podkreśla konieczność wprowadzenia horyzontalnej klauzuli społecznej, która gwarantuje, że ustawodawstwo związane z jednolitym rynkiem będzie uwzględniać wymogi związane ze wspieraniem wysokiego poziomu zatrudnienia, zapewnieniem odpowiedniej ochrony socjalnej, zwalczaniem wykluczenia

społecznego, wysokim poziomem edukacji, szkoleń i ochrony zdrowia oraz nie będzie w żaden sposób ograniczać możliwości korzystania z praw podstawowych w formie zagwarantowanej przez państwa członkowskie i traktaty UE.

Komitety Regionów z aprobatą ocenił to, iż Komisja Europejska odniosła się jednoznacznie do ubóstwa dzieci, młodzieży, osób starszych, osób pracujących, kobiet, osób niepełnosprawnych, migrantów, mniejszości etnicznych i Romów oraz priorytetowego potraktowania problematyki ubóstwa dzieci, choć w strategii „Europa 2020” nie ma takiego celu.

Komitety Regionów zwraca uwagę na wzrost bezrobocia wśród młodzieży, które osiągnęło poziom około 21% w 2010 r, a w latach 2000-2008 oscylowało między 14,5%–18%. W UE i wskaźniki te są podobne we wszystkich państwach członkowskich i dowodzą, iż może to być w przyszłości bardzo poważny problem.

Rozszerzenie działań Europejskiego Funduszu Społecznego o kwestie zwalczania ubóstwa oraz wykluczenia społecznego przyjęto z dużą aprobatą. Środki powinny być przede wszystkim przeznaczone na tworzenie i propagowanie nowych rozwiązań problemów społecznych, tak by można je implementować w różnych częściach Europy.

Komitet krytycznie odniósł się do propozycji przesunięcia na rok 2012 ogłoszenia komunikatu dotyczącego integracji społecznej i apeluje o wcześniejszą publikację wraz z oceną wdrażania strategii aktywnego włączania społecznego oraz propozycjami sposobów wykorzystania funduszy wspólnotowych. Członkowie zauważyli też, że w dokumencie brak jest odniesienia do władz lokalnych i regionalnych w zakresie lepszej koordynacji polityk między państwami członkowskimi, mimo tego, że samorządy są odpowiedzialne za kwestie społeczne.

Komitet Regionów zadeklarował wsparcie władz lokalnych i regionalnych przy monitorowaniu wdrażania strategii „Europa 2020”.